

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Dato: 23. november 2020
Sagsbeh.: Erich Erichsen
Sagsnr: 19-020-00031

Notat

om

arbejdet med at nedbringe sagsbeholdningen i Erstatningsnævnet i forlængelse af ressource tilførslen med aftalen om finansloven for 2019

1. Baggrund

I forbindelse med aftalen mellem den daværende regering og Dansk Folkeparti om finansloven for 2019 blev der afsat i alt 27 mio. kr. i 2019-2022 til nedbringelse af sagsbehandlingstiden på offererstatningsområdet, jf. *tabel 1*. Af de 27 mio. kr. var de 23,5 mio. kr. øremærket til Civilstyrelsen. Midlerne skulle gå til tilførsel af årsværk i Erstatningsnævnets sekretariat, som behandler ansøgninger om offererstatning. De resterende 3,5 mio. kr. skulle gå til finansiering af en ny lov-hjemmel til hurtigere behandling af erstatningskrav på indtil 3.500 kr.¹

Tabel 1
Udmøntning af reserve til nedbringelse af sagsbehandlingstiden

Mio. kr., 2019-pl	2019	2020	2021	2022	I alt
Civilstyrelsen (§ 11.11.11)	10,5	11,0	1,0	1,0	23,5
Erstatning til ofre for forbrydelser (§ 11.23.11)	0,5	1,0	1,0	1,0	3,5
Total	11,0	12,0	2,0	2,0	27,0

Der er tidligere redegjort for udmøntningen af bevillingen og arbejdet med nedbringelse af sagsbeholdningen i Erstatningsnævnet i Justitsministeriets besvarelser af spørgsmål nr. 325 (Alm. del) af 7. februar 2019, spørgsmål nr. 84 (Alm. del) af 19. august 2019 og spørgsmål nr. 155 (Alm. del) af 25. november 2019.

¹ Lov nr. 486 af 30. april 2019 om ændring af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i Erstatningsnævnet m.v.)

Det fremgår af besvarelserne, at det var vurderingen, at den ekstraordinære bunkebekæmpelsesindsats i 2019-2020 ville medføre en normalisering af Erstatningsnævnets sagsbeholdning inden udgangen af 2020. Det var endvidere vurderingen, at en normalisering ville svare til niveauet i 2013, hvor sagsbeholdningen var på 1.100-1.200 sager. Endelig var det vurderingen, at bunkebekæmpelsesindsatsen i samspil med indførelsen af bedre driftsledelse ville nedbringe sagsbehandlingstiden for nye sager til under 100 dage.

2. Erstatningsnævnets driftsstyringsmodel

Forud for den midlertidige opnormering af årsværk i Erstatningsnævnets sekretariat var der gennemført en ekstern konsulentanalyse af offererstatningsområdet. På baggrund af anbefalingerne herfra har sagsbehandlingen i Erstatningsnævnets sekretariat siden den 16. marts 2019 været opdelt i to forskellige spor; et spor kaldet ”driftsflow” og et spor kaldet ”bunkebekæmpelsesindsats”.

Bunkebekæmpelsesindsatsen omfatter alle sager modtaget før den 16. marts 2019. Sagerne er løbende taget under sagsbehandling på baggrund af en driftsplan, der skulle sikre, at alle bunksager ville være taget under sagsbehandling inden udgangen af 2020.

Driftsflowet omfatter alle nye sager og nye krav (genoptagelser) i tidligere afsluttede sager, som er modtaget efter den 16. marts 2019. Sagerne i driftsflowet tages under behandling umiddelbart efter de er modtaget for at sikre fremdrift i sagerne og undgå nye bunkedannelser. Målet om en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 100 dage gælder for alle sager i driftsflowet.

3. Sagsbeholdningen i Erstatningsnævnet

Ved indgangen til 2019 var der i alt 2.680 verserende sager i Erstatningsnævnet. Antallet steg frem til den 16. marts 2019, hvor sekretariatet indførte den nye driftsstyringsmodel, til i alt 2.746 verserende sager.

Af de i alt 2.746 sager, der blev isoleret i bunken den 16. marts 2019, blev de sidste sager taget under sagsbehandling i uge 40 i 2020. Ved udgangen af uge 47 i 2020 var 461 af sagerne i den isolerede bunke fortsat verserende.

Den isolerede bunke er således siden den 16. marts 2019 reduceret med i alt 2.285 sager. De 461 verserende bunksager omfatter også de bunksager, hvor ansøgerens helbredsmæssige eller arbejdsmæssige situation ikke er afklaret, og hvor Erstatningsnævnet derfor endnu ikke har grundlaget for at træffe afgørelse om ansøgerens krav om erstatning for

varigt mén og/eller tab af erhvervsevne. De bunksager, hvor ansøgers helbredsmæssige eller arbejdsmæssige situation er uafklaret ved årsskiftet, forventes følgelig ikke at kunne blive afsluttet i indeværende år.

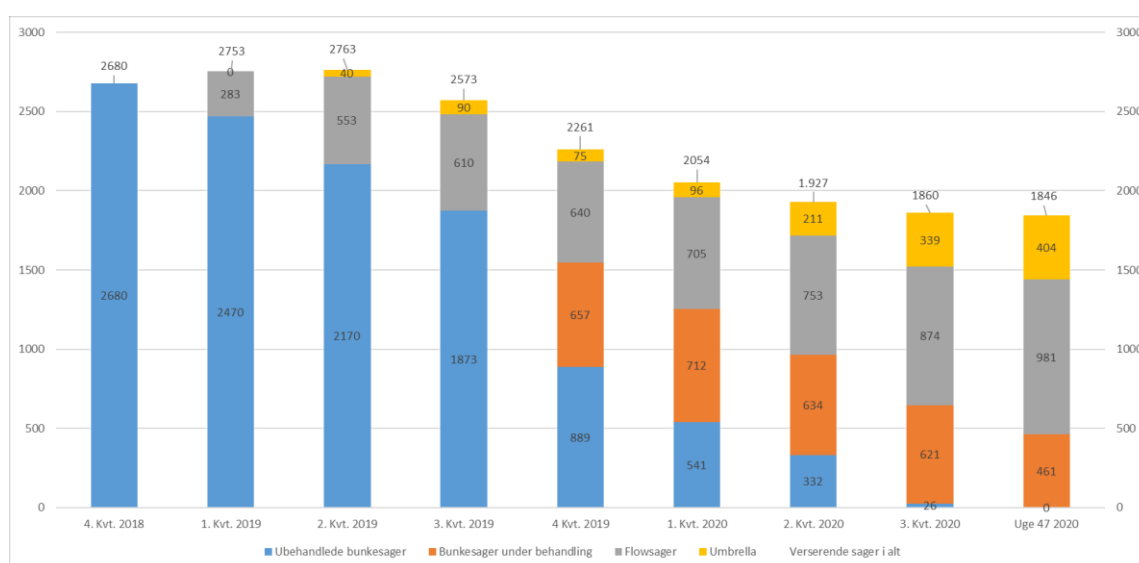
Ved udgangen af uge 47 i 2020 havde Erstatningsnævnet 981 verserende sager i driftsflowet. Dette tal dækker også over sager, hvor ansøgerens helbredsmæssige eller arbejdsmæssige situation endnu ikke er afklaret, og hvor Erstatningsnævnet derfor ikke har grundlaget for at træffe afgørelse om ansøgerens krav om erstatning for varigt mén og/eller tab af erhvervsevne.

Hertil kommer ved udgangen af uge 47 i 2020 404 verserende ansøgninger om tortgodtgørelse i det såkaldte Umbrella-kompleks, hvor videoer med seksuel aktivitet mellem to unge mennesker under 18 år er blevet delt over 1.000 gange.

Det er fortsat vurderingen, at målet om en maksimal gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 100 dage for sager i driftsflowet ved årets udgang kan opfyldes. Pr. medio november 2020 var sagsbehandlingstiden i driftsflowet 74 dage.

Figur 1 nedenfor viser beholdningen af verserende sager i Erstatningsnævnet ved udgangen af 2018 frem til og med uge 47 2020. De blå felter viser ubehandlede bunksager, de orange felter viser bunksager under behandling, de grå felter viser verserende sager i driftsflowet, og de gule felter viser Erstatningsnævnets verserende sager afledt af det såkaldte Umbrella-kompleks.

Figur 1: Sagsbeholdningens udvikling i 2019-2020

Note: Data for "bunksager under behandling" er ikke tilgængelig for de tre første kvartaler af 2019.

Beholdningen af verserende sager påvirkes selvsagt af antallet af indkomne nye sager. Erstatningsnævnets sager er endvidere kendetegnet

ved, at ansøgerne i mange sager løbende fremsætter nye erstatningskrav, som er afledt af udviklingen i ansøgerens helbredstilstand, og som ansøgeren derfor ikke har kendskab til, når den første ansøgning indgives. Det betyder, at nævnet ofte må genåbne sager vedrørende den samme ansøger og med udspring i den samme strafbare hændelse, fordi der ansøges om erstatning for yderligere krav. De genåbnede sager påvirker således også antallet af verserende sager og indgår i kategorien ”flowsager” i søjlediagrammet ovenfor.

Tabel 2 nedenfor viser antallet af indkomne sager, inkl. genoptagne sager, og antallet af afgørelser i Erstatningsnævnet i 2019 og 2020. Som det fremgår af tabellen, modtog nævnet i 2019 i alt 5.680 nye sagsforløb, heraf 2.760 genoptagelser, og nævnet traf 6.547 afgørelser. Erstatningsnævnet har i 2020 til og med uge 47 modtaget i alt 5.276 nye sagsforløb, heraf 2.625 genoptagelser, og truffet 6.594 afgørelser.

Tabel 2
Indkomne sager og afgørelser i Erstatningsnævnet i 2019 og 2020

	2019	2020 - til og med uge 47
Nye sager	2.920	2.651
Genoptagelser	2.760	2.625
Nye sagsforløb i alt (nye sager og genoptagelser)	5.680	5.276
Afgørelser	6.547	6.594

4. Vurdering af sagsbeholdningen ved udgangen af 2020

Den samlede sagsbeholdning i Erstatningsnævnet var ved udgangen af uge 47 2020 på 1.846 sager, jf. figur 1.

På baggrund af en prognose for sagsudviklingen, der er skitseret i tabel 3 nedenfor, er det Civilstyrelsens vurdering, at beholdningen af verserende sager vil være omkring 1.600 sager ved årets udgang inkl. Umbrella-sagerne og omkring 1.200 sager ekskl. Umbrella-sagerne.

Tabel 3
Prognose for verserende sager ved udgangen af 2020

	Med Umbrella-sager	Uden Umbrella-sager
Bunkesager	461	461
Flowsager	981	981
Umbrella	404	0
Nye sager, inkl. genoptagelser, uge 48-52	500	500
Afsluttede bunkesager uge 48-52	-135	-135
Afsluttede flowsager uge 48-52	-612	-612
Verserende sager i alt	1.599	1.195

For så vidt angår Umbrella-sagerne, som har en særlig karakter og omfang, kan det oplyses, at Erstatningsnævnet gennem store dele af bundefæmpelsesperioden har måttet afvente afklaring af retstilstanden for tortgodtgørelse i sagskomplekset for at kunne færdigbehandle sagerne. Et antal sager har således ekstraordinært været indbragt for Højesteret. Højesteret udtalte ved dom af 12. august 2020, at den allerede tilkendte godtgørelse måtte anses for at kompensere den samlede tort i anledning af udbredelsen af pornografisk materiale vedrørende sagens to forurettede. Højesteret lagde ved dommen til grund, at den kvindelige forurettede i sagen allerede var tilkendt i alt mindst 260.000 kr. i tortgodtgørelse, og at den mandlige forurettede var tilkendt i alt mindst 53.500 kr. i tortgodtgørelse. Højesteret bemærkede endvidere, at man ikke havde taget stilling til, om der i andre sager – f.eks. på grund af meget omfattende delinger – måtte kunne foreligge sådanne helt særlige omstændigheder, at der kan være grundlag for yderligere godtgørelse for tort.

Bistandsadvokaterne for de to forurettede har efter Højesterets afgørelser meddelt Erstatningsnævnet, at de fastholder de allerede indgivne ansøgninger om tortgodtgørelse, og Erstatningsnævnet har også efter Højesterets domme modtaget et stort antal nye ansøgninger fra de forurettede. Erstatningsnævnet vil således skulle foretage en konkret vurdering og sagsbehandling af hver enkelt af de verserende 404 ansøgninger på baggrund af den af Højesteret fastlagte retstilstand.

Det kan endvidere oplyses, at der for tiden verserer flere store sædelighedssager med flere hundrede forurettede ved domstolene. Sagerne forventes afgjort i 4. kvartal 2020 med mulighed for efterfølgende ansøgninger til Erstatningsnævnet i samme størrelsesorden. Hvis Erstatningsnævnet modtager ansøgninger i den størrelsesorden i disse ekstraordinære sager, vil prognosen på omkring 1.600 sager inkl. Umbrella-sagerne og omkring 1.200 sager ekskl. Umbrella-sagerne ved udgangen af 2020 ikke kunne opfyldes.